

Az életbe táncoltatott leány

Azoknak, akik csak úgy mennek a moziba, mint mondjuk egy presszóba, hogy eltöltsék valamivel az időt, nem érdemes erre az új magyar filmre beülni. Az életbe táncoltatott leány művészi film, amely igényes közönséget kíván, gondolkodó közönséget — jöllehet táncfilm. Egy téma három változata: a halálba táncoltatott lány bal-ladája. Az első két változat anyagát tekintve kitaposott úton halad: először a népballadai változat pereg le szemünk előtt az Állami Népi-gyűjtés előadásában, majd az operaház balettára mutatja be a téma „szalonváltozatát” a táncoktató sajátos, hogy úgy mondjam „hát-körökbe tartozó” szféráira éntve.

De nemcsak ennyiről van szó. Jöllehet azt állítottam, az első két változat kitaposott úton halad, ez csak részben s a témának a hagyományra épülő kidolgozását illetően igaz. De a koreográfia — Rábai Miklós, illetve Harangozó Gyula munkája — eredeti. Másrészt a „változatnál” is többről van itt szó, mert hiszen az három, csak témájánál fogva együvé tartozó mű laza együttesét jelentené. Voltaképpen a második változat tovább fejleszti az elsőt, egy gondolatot bontakoztat ki. Itt válik világossá a jelké-piség, mely a konvenciók, a megmerevedett társadalmi keretek, szokások és normák elidegenítő, emberellenes vo-nása ellen irányul.

Mindez gazdag és bonyolult anyagot kínál hosszabb elem-zésre, különösen, ha az él-mény- és formaanyagát te-kintve teljesen új harmadik résszel kívánjuk összevetni, amely már a mai életre al-kalmazza a témát, s ennek anyagában szünteti meg, for-dítja ellenkezőjére, ahol az ember győzi le az elidegenítő korlátokat. Azonban ez a rész problematikusabb, mert eset-leges megoldásában és jelké-pisége erőlenebb. E tekintet-ben Vujcsics Tihamérnek a népi, klasszikus és modern eszközökkel remekül operáló és egységbe fogott zenéje, Ba-novich Tamás erőteljes kont-rasztokkal kapcsolódó és — hogy úgy mondjam — „festői matematikával” szerkesztett képei, amelyek Szécsényi Fe-renc felvételében kemény, szinte komor tónust, gyors-lóan fokozódó ritmust és a színesfilm lehetőségeit kiak-názó, olykor absztrakt meg-

oldásokat is kaptak — ezek fogják egységbe a filmet. S nem utolsósorban Orosz Adél és Sipeky Levente bravúros és átélő táncja, melyet karak-

Kallódó emberek

A film kezdő kockáit egy-re növekvő betűvel betölti egy szervizkocsi reklámfel-irata. Aztán az autó megér-kezik rendeltetési helyére, a sofőr kiszáll, s elegáns mun-ka ruhája hátán ugyanaz a felirat látható. Mindenki ve-gye észre; ez az ember tes-téstől, lelkestől a cége. Leg-alábbis addig, amíg dolgo-zik. Mert bizony itt gyakori, hogy valaki egyik percről a másikra megújja a mun-kát, s odébbáll. Miért? Mert találkozott egy szép lánnyal, vagy mert féltérőfán, fél-komolyan rászólt a barátja „no no öregem, már két hó-napja dolgozol, a végén még beleszoksz”. De hogyan, mi-lyen alapon teheti ezt meg egy ember? Kérdezi a meg-hökkent néző, s a felelet mindjárt a film központi kérdésére irányítja a figyel-met. Amerika még mindig a könnyű megélhetésre törő szerencsejátékok hazája, de a munkát lélektelennek, mechanikusnak, érző embe-rek hányódnak a két vég-let között: kiszolgáltatás-e magukat ennek a lényüktől elidegenedett valaminek — amit munkának neveznek — vagy rábizzák magukat a vszerencsére.

A Kallódó emberek hősei cowboyok, akik életszemlé-létük és virtusuk alapján természetesen az utóbbi megoldást választják. S ah-hoz, hogy észrevegyék az életnek mély ellentmondá-sait, tarthatatlanságát, segíti hozzá őket Roslynnal a naív, de mégis tartalmas, emberi életre vágyó kis táncosnővel

terisztikus mellékalakok — mint Major Tamás képmuto-gatója, vagy Bárdi György fe-kete embere — tették teljessé. N. F.

való találkozás. Gyermeki tisztaság, mely részvét és megértés a szenvedők iránt jellemzik ezt az asszonyt. S éppen ezeken a tulajdon-ságain keresztül tudja meg-változtatni a körülötte élő férfiak életszemléletét, jelle-mét. A kegyetlen musztang vadászat igazi drámai csúc-s. Vihartól tépetten, sok szen-vedéssel a hátuk mögött, de tisztultabban, emberiben indulnak vissza a vadászatról egy még ismeretlen, új élet felé.

John Huston, a film ren-dezője egész munkáját alá-rendelte annak, hogy Miller sokrétű, mélyen humanista gondolatai minél tökélete-sebben kibontakozhassanak. Nagy segítséget jelentettek ebben a munkában a kitűnő színészek, Clark Gable és Marilyn Monroe. A magyar közönség első ízben látja vásznon a híres „szexbom-bát”, aki ebben az utolsó és színészilag legértetebb ala-kításában méltó hírnevéhez. N. K.

BÚCSÚ A „BRUMITÓL”

— Rólam semmit ne írjon. Csak a kötelességemet telje-sítettem — szabadkozott Ege-tő Sándor, amikor munkájá-ról érdeklődtek.

Kollégája, Török György helyeselt.

— Semmi különös nincs a dologban.

Aztán lassan feloldódott a

Tovább tart a kellemes idő

A langyos, atlanti-óceáni légtömegek csaknem egész Európából kisöpörték a téli hideg idei első rohamainak itt-rekett maradványait, sőt Északkelet-Európában is megenyhültek az erős fa-gyok. Hazánkban szerdán a fellemegezés 90 év novem-ber végi „melegrekordját” döntötte meg.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy tovább tart a szokatlan eny-heség. Pénteken reggel két-méteres magasságban álta-lában 2—7 fokos hőmérsék-letet várhatunk, de a talaj szintjén már szórványosan lesznek gyengébb fagyok is.

Az északi, északnyugati szél lassan mérséklődik, eső va-lószínűleg nem lesz, s a nappali maximumok 8—12 fok között alakulnak ki. A napi középhőmérséklet pént-eken még mindig 5—6 fok-kal haladja túl a sok évi átlagot. (MTI)

A tanár úr emléke

Európa sok vasútján ro-bognak az izes gyümölcs-sel megrakott tehervagonok, és egy magyar alföldi falu ne-vét viszik oldalukon: Szaty-maz az indító állomás.

1928-at írtak és 37 éves volt a Kamenszky Béla ta-nár úr, amikor mindezt meg-álmodta. Ekkor alapította meg a faluban az első gazda-képző iskolát, melyben ké-sőbb a Szeged-vidéki, szaty-mazi parasztemberek nemze-dékei nevelkedtek. S az is-kolának mindvégig igazgató-ja maradt. Ő tanította meg először Szatymazon az embe-reket arra, hogyan kell a fa-nyar gyümölcsű vad fába ágat oltani. Tanítása gyorsan terjedt. Csak évtizedek múl-tak, s a szatymazi, a szegedi táj sivány, komisz homokját a nemes gyümölcsfák száz-ezei népesítették be.

Tanítása, fáradhatatlan munkálkodása nyomán az egész Duna—Tisza közre-terjedő új tájkultúra szüle-tett. Nagyon sokáig tartották fantasztának, amiért szenve-délyesen állította, hogy ősi-lakat nemcsak Buda vi-dékén, meg a Mecsek lanká-in lehet termesztani, hanem

az alföldi homokon is. De hogyan? Sok évtizedes mun-kásságával erre is megadta a választ.

A ma is élő szatymazi Frank testvérek kertjében jó harminc évvel ezelőtt először adtak termést a nemes ba-rackfák. Akkor még csak ki-lókkal lehetett mérni az eredményt. A háború után azonban már egy-egy vagon is megtelt. Egy idő óta pedig ezer vagonok jelzik a szaty-mazi őszibarack és a jonatán-alma fejlődésének útját.

Ez Kamenszky Béla hagyatéka. Egy csendes szavú, brókké gondolkodó tanítóé, aki sohasem akart városba jönni, mindig ott érezte jól magát, ahol azok az emberek élnek, akiket tanítania kellett.

Az ezüstös hajú, deres ba-juszú öreg tanár úr 73 éves korában meghalt. Szerdán estefelé száz személyautó ki-sérte a falutól végig a nem-zetközi úton a koporsót az útszéli temetődombig. A te-mető kapujában egyszerű parasztemberek vállukra vet-ték öreg tanítómesterük ko-porsóját, úgy vitték a domb-tetőre. A magas tetőről be-látni az egész tájat a nya-ranta dúsan termő kiskák számtalan erdejét.

Csepi József

Jól sikerült a szegedi sajtókiállítás

Kedden este bezárta ka-puit a József Attila Tuda-mányegyetem aulájában ren-dezett hírlap- és sajtófol-yó-irat kiállítás. Több mint hat-ezren tekintették meg: eze-nél több egyetemi hallgató, továbbá a gimnáziumok és technikumok tanulóinak sok száza. Az územek és válla-latok dolgozói közül is so-kan csoportosan keresték fel a kiállítást.

A nagy érdeklődés miatt két esetben is meg kellett hosszabbítani a zárás idejét. A vendégekönvbe közel öt-ezer látogató írta be nevét és megjegyzéseit. A bejeg-yzések többsége a dolgozók megelégedését és tetszését fejezi ki.

A kiállítás alatt a helyszí-nen sokan fizettek elő a belföldi és a külföldi folyó-iratokra, lapokra.

Ugrócsky Mihály

Sokoldalú növény

Már az őskorban ismerték és különböző célokra fel-használták az eremurus ne-vű ázsiai növényt. Szovjet botanikusok alapos vizsgá-latnak vetették alá az ere-murus nevű növényt és meg-állapították, hogy gyökerei-ben valóban kiváló minőségű ragasztóanyag található, leveleiben pedig nagy-mennyiségű C-vitamin és ka-rotin, amelyből a szervezet A-vitamint tud termelni.

Értesítjük kedves közönségünket, hogy a nagy sikert aratott

FIGARO HÁZASSÁGA

című vígjátékunk, a Kamaraszínházban utoljára szom-baton, november 28-án este 7 órakor és vasárnap, 29-én délután 3 órakor és este 7 órakor kerül be-mutatásra. K 686

A műanyagtalpú cipő könnyű, hajlékony és nem ázik át!

Férfi félcipő vulkanizált gumitalppal:	160,— Ft
Férfi félcipő mikroporozus gumitalppal	257,— Ft
Női bundacipő mikroporozus gumitalppal:	104,00—369,00 Ft-ig
Női félcipő mikroporozus gumitalppal	201,— Ft
Gyermek száraz cipő vulka-nizált gumitalppal:	31—38-as méretig: 96,00—125,00 Ft
	3530/Bp.

Munkás-színész találkozó

November 24-én este 7 órakor a Szegedi Nemzeti Színház művészei a Kossuth Lajos sugárúti munkásszál-lóba látogattak el, ahol el-beszélgettek a dolgozókkal és nagy tetszéssel fogadták műsorral szórakoztatták a klubhelyiségben összegyűlt munkásokat.

Marosi Károly konferálá-sával és a „Vén bohóc” cí-mű monológiával nagy si-kert aratott. Mère Ottiliát szép éneklésért szűnni nem akaró tapssal jutalmazták a dolgozók. Gregor József a Mississippit dalt énekelte, majd Körműves Sándor Jó-zsef Attila Hazám című ver-sét szavalta. Szabadsz Judit, Alpár Mária és Szabadi-tiszván nagy sikerrel énekel-tek.

A találkozó Haller Sándor zárószavaival fejeződött be.

A címet ne tessék szó szerint értelmez-ni — a szegedi gu-migyárban nincsen Komszomol-szerve-zet. Komszomolista barátai, ismerősei azonban vannak az épülő gyárnak. Néha megjelennek az üzem hatalmas területén odaállnak a munka-vezető elé és 6—7—8 órai munkát kérnek. Rendberakják az épí-tőanyagokat, desz-kát, téglát, amit az építők ottelejtettek a nagy portán a siet-ség közepette, meg-mentenek kallódó ér-tékeket, segíteneik a anyagszállításban, vagy éppen abban, amire legnagyobb szükség van, azután tisztelgnek és elvo-nulnak.

Hogy hány-szor jár-tak már ott a test-vetők

A gumigyár komszomolistái

a friss falak, majd gépekkel benépesülő csarnok folyosói kö-zött. Sokkal többet ér ennél az a baráti gesztus, amellyel ők felajánlották, hogy szabad idejükben a munkásiánnyal küz-dő építők támogatá-sára sietnek, baráti érzéseiket így feje-zik ki az épülő, fej-lődő ország és Sze-ged iránt.

Azoknak az órák-nak az emléke, me-lyeket munkával ott töltöttek, emlékezetes marad számukra és a gyárépítők számá-ra is. Egymás nevé-t

sem tudják, de a munkások nem fe-lejtik el akkor sem, mikor a gyár már javában dolgozik, hogy komszomolista brigádok is jártak itt, s ha ők, majd otthon falat raknak a kolhozban, Ukrajna vagy Szibéria me-zőin gyarat emelnek, felelevenedik a sze-gedi üzem képe is szemükben, ahol se-gítettek.

(s.)